

2025

LOGIC AND PHILOSOPHY
(Theory)

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

***The figures in the margin indicate full marks
for the questions.***

Q. No. 1 carries 1 mark each..... $1 \times 12 = 12$

Q. Nos. 2 – 13 carry 2 marks each..... $2 \times 12 = 24$

Q. Nos. 14 – 23 carry 4 marks each $4 \times 10 = 40$

Q. Nos. 24 – 27 carry 6 marks each $6 \times 4 = 24$

Total = 100

1. Give very short answers : (any twelve)

1×12=12

অতি চমু উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো বাৰটোৰ)

অতি সংক্ষিপ্ত উত্তৰ দাও : (যে-কোনো বাৰোটোৰ)

জোবোদ সুন্দ' ফিননায় হো : (जायखिजाया मोनब्रैनि)

(a) What is the ideal of Logic ?

তৰ্কবিজ্ঞানৰ আদৰ্শ কি?

তৰ্কবিজ্ঞানৰ আদৰ্শ কী?

জুক্তি বিগিয়াননি আদ'ৰ্সআ মা?

(b) 'The conclusion of unscientific induction is certain' — Is it true ?

অবৈজ্ঞানিক আগমনৰ সিদ্ধান্ত নিশ্চিত' — এইটো সত্য নে?

'অবৈজ্ঞানিক আগমনৰ সিদ্ধান্ত নিশ্চিত' — এটা কি সত্যি?

'বিগিয়াননি নভি দাজাবথাই থিরাংথাই থিখালামনায়া রোখা' — বেয়ো থার না?

(c) Does Analogy depend on the Law of Causation ?

সাদৃশ্যমূলক অনুমানে কাৰ্যকাৰণ বিধিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে নে?

সাদৃশ্যমূলক অনুমান কাৰ্যকাৰণ বিধিৰ উপৰে নিৰ্ভৰ কৰে কি?

মহরसेआ जाथाइयारि खान्तिनि सायाव सोनारो ना?

(d) 'The ground of Induction is the result of induction' — Who made this statement ?

‘আগমনৰ ভিত্তিয়েই আগমনৰ ফল’ — কথাষাৰ কোনে কৈছিল?

‘আগমনেৰ ভিত্তিই আগমনেৰ ফল’ — এই উক্তিটি কে কৰেছিলেন?

‘দাজাৰথাইনি বিথায়ানো দাজাৰথাইনি ফিথাই’ — বে বুংথিখৌ সোৱ বুংদোঁমোন?

(e) Are non-voluntary actions regarded as objects of moral judgement ?

অনৈচ্ছিক ক্ৰিয়াসমূহক নৈতিক বিচাৰৰ বিষয়বস্তু হিচাপে গ্ৰহণ কৰা হয় নে?

অনৈচ্ছিক ক্ৰিয়াসমূহকে কি নৈতিক বিচাৰেৰ বিষয়বস্তু হিচাবে গ্ৰহণ কৰা হয়?

গাব গোসো জাযি মাৰনায হাৰাফোৰখৌ আখলনি সোমোন্দৈ বিসোৱনি মাৰবিথাংখি
খালামনায জাযো নামা?

(f) Name the theory which states that the external world can be directly known.

বাহ্য জগতখন প্ৰত্যক্ষভাৱে জানিব পৰা যায় বুলি প্ৰকাশ কৰা মতবাদটোৰ নাম লিখা।

বাহ্যিক জগতকে প্ৰত্যক্ষভাৱে জানতে পাৰা যায় বুলি প্ৰকাশিত মতবাদটিৰ নাম লেখো।

ৰাযজো মুলুগাখৌ থোঁজোঁউ মিথিনো মোনো হোননা ফোৰমাযনায বুংফোৰথিনি মুং লিৱ।

(g) 'Electricity is a fluid' — What type of hypothesis is this ?

‘বিদ্যুত একজাতীয় তৰল পদাৰ্থ’ — এইটো কেনেধৰণৰ প্ৰকল্প?

‘বিদ্যুৎ একটি তরল পদাৰ্থ’ — এটি কী ধৰনেৰ প্ৰকল্প?

‘মোল্লিৰআ জাথোসে লাবলাব মুবা’ — বেযো মা ৰোখোমনি সান মোনদাংথি?

(h) What, according to Indian Philosophy, is the Supreme and Ultimate end of human life ?

ভাৰতীয় দৰ্শন অনুযায়ী মানৱ জীৱনৰ চৰম লক্ষ্য বা আদৰ্শ কি?

ভাৰতীয় দৰ্শন অনুযায়ী মানবজীৱনৰ চৰম লক্ষ্য বা আদৰ্শ কী?

भारतारि सान्धौ बादियै सुबुं जिउनि जौसिन आरो जौबथा थांखिजानाया मा?

(i) 'Primary qualities are the necessary properties of an object' — Is it true ?

‘মূখ্য গুণবোৰ বস্তুৰ অনিবাৰ্য ধৰ্ম’ — কথাষাৰ সত্য নে?

‘প্ৰাথমিক গুণাবলী হল একটি বস্তুৰ প্ৰয়োজনীয় বৈশিষ্ট্য’ — কথাটি কি সত্য?

‘गुदि गुनफोरा बेसादनि गोनांथार धोरोम’ — बाध्नाया थार ना?

(j) What does the external aspect of Religion refer to ?

ধৰ্মৰ বাহ্যিক দিশটোৱে কি বুজায়?

ধৰ্মৰ বাহ্যিক দিকটি কী বোঝায়?

धोरोमनि बायजोआरि दिगआ मा फोरमायो?

(k) 'Ethics is a positive science' — Is it true ?

‘নীতিশাস্ত্ৰ বিষয়নিষ্ঠ বিজ্ঞান’ — কথাষাৰ সত্য নে?

‘নীতিশাস্ত্ৰ বিষয়নিষ্ঠ বিজ্ঞান’ — কথাটি কি সত্য?

‘बोसोन बिगियाना मिथिंगायारि बिगियान’ — बाध्नाया थार ना?

(l) On which canon of elimination is the Method of Agreement established ?

অপসৰণৰ কোনটো সূত্ৰৰ ওপৰত অৱয়ী পদ্ধতি প্ৰতিষ্ঠিত?

অপসাৰণৰ কোন সূত্ৰটিৰ উপৰে অৱয়ী পদ্ধতি প্ৰতিষ্ঠিত?

এংগাৰনায়নি মাৰে খ্ৰাণ্ধিনি সায়াব গোৰোবথা আদৰআ গায়সনজাদোঁ?

(m) What is the third stage of hypothesis ?

প্ৰকল্পৰ তৃতীয় স্তৰটো কি?

প্ৰকল্পৰ তৃতীয় স্তৰটি কী?

সান মোনদাংথিনি থামথি থাখোআ মা?

(n) Does the Method of Difference yield a certain conclusion ?

ব্যতিৰেকী পদ্ধতিৰ প্ৰয়োগে এটা নিশ্চিত সিদ্ধান্ত দিয়ে নে?

ব্যতিৰেকী পদ্ধতিৰ প্ৰয়োগ কি একটা নিশ্চিত সিদ্ধান্ত দেয়?

ফাৰাগথি আদৰনি বাহাযনায়া মোনসে থিখ্ৰালামনায থিরাংথাই হোয়ো না?

2. What do you mean by 'Induction proper' ?

2

‘প্ৰকৃত আগমন’ বুলিলে কি বুজা?

‘প্ৰকৃত আগমন’ বলতে কী বোঝা?

‘দাজাৰথাই আৰজাথাব বুজ্জ্জ্জা মা বুজ্জ্জ্জো?

Or / নাইবা / অথবা / এবা

Why is the conclusion of Scientific Induction certain ?

2

বৈজ্ঞানিক আগমনৰ সিদ্ধান্ত কিয় নিশ্চিত?

বৈজ্ঞানিক আগমনৰ সিদ্ধান্ত কেন নিশ্চিত?

‘বিগিয়ানারি আরজাথাবনি’ থিরাংথাইয়া মানো থি খালামনায?

3. Give an example of ‘Plurality of Causes’.

2

‘নানা কাৰণবাদ’ৰ এটি উদাহৰণ দিয়া।

‘নানা কাৰণবাদ’-এৰ এটি উদাহৰণ দাও।

‘জাহোনফোরনি গোবাঁ অনজিমা’নি মোনসে বিদিন্থি হো।

Or / নাইবা / অথবা / এবা

Give an example of positive condition.

2

সদৰ্থক উপকৰণৰ এটি উদাহৰণ দিয়া।

সদৰ্থক উপকৰণৰ এটি উদাহৰণ দাও।

মোজাঁ থাসারিনি মোনসে বিদিন্থি হো।

4. Mention any two characteristics of experiment.

2

পৰীক্ষণৰ যিকোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

পৰীক্ষাৰ যে-কোনো দুটি বৈশিষ্ট্য লেখো।

আনজাদ নাযনাযনি জাযখিঁজায়া মোননৈ আখুথাই লির।

5. Give a concrete example of the Method of Residues.

2

পৰিশেষ পদ্ধতিৰ এটা বাস্তৱ উদাহৰণ দিয়া।

অবশিষ্টাংশ পদ্ধতিৰ একটো বাস্তৱ উদাহৰণ দাও।

আত্ম থালানাথ আদৰ্শনি মনসে মোগথাঙ্গৰি বিদিত্তি হো।

6. Why is the Idealism of Leibnitz called Pluralistic Idealism?

2

লাইবনিজৰ ভাববাদক কিয় বহুত্ববাদী ভাববাদ বুলি কোৱা হয়?

লিবিজ-এৰ ভাববাদকে বহুত্ববাদী ভাববাদ কেন বলা হয়?

লাইবনিজনি আদ 'শৰ্ভাদৰ্শ' মানো 'বাংখান্দিআৰি আদ 'শৰ্ভাদ' হোননা বুনাথ জায়ো?

Or / নাইবা / অথবা / এবা

Write any two characteristics of Objective Idealism.

2

বস্তুগত ভাববাদৰ যিকোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

বস্তুগত ভাববাদেৰ যে-কোনো দুটি বৈশিষ্ট্য লেখো।

মুণাথৰি আদ 'শৰ্ভাদৰ্শ' জায়খিজায়া মননৈ আখুথাই লিৰ।

7. What do you mean by 'moral obligation'?

2

'নৈতিক বাধ্যতাবোধ' বুলিলে কি বুজা?

'নৈতিক বাধ্যতাবোধ' বলতে কী বোঝা?

'আখল সোমোন্দৈ মাথথানো গোনা' বুজোলা মা বুজিযো?

Or / নাইবা / অথবা / एवा

What is Voluntary action ?

2

ঐচ্ছিক ক্রিয়া কাক বোলে?

ঐচ্ছিক ক্রিয়া কাকে বলে?

गाव गोसो जाना मावनाय हाबा माखौ बुझे ?

8. Write *two* characteristics of Naive Realism.

2

সরল বাস্তববাদের দুটা বৈশিষ্ট্য লিখ।

সরল বাস্তববাদের দুটি বৈশিষ্ট্য লেখো।

गोरलै मोगथां खान्तिनि मोननै आखुथाइ लिर।

9. Mention *any two* conditions of a valid hypothesis.

2

বৈধ প্রকল্পের যিকোনো দুটা চর্ত উল্লেখ করা।

একটি বৈধ প্রকল্পের যে-কোনো দুটি শর্ত উল্লেখ করো।

जुक्ति गोनां सान मोनदांतिनि जायखिजाया मोननै सर्थफोर मख'।

10. Who is regarded as the Father of Modern Philosophy ? What is his famous saying ?

1+1=2

আধুনিক দর্শনের পিতৃস্বরূপ বুলি কাক অভিহিত করা হয়? তেওঁৰ বিখ্যাত উক্তিটো কি?

আধুনিক দর্শনের পিতৃস্বরূপ বলে কাকে অভিহিত করা হয়? তাঁর বিখ্যাত উক্তিটি কী?

गोदान मुगानि सान्थौनि बिफामहर होनना सोरखौ गनायनाय जायो? बिनि मुंदांखा बुंथिनाया मा ?

11. What is Secondary Quality ? Give an example.

1+1=2

গৌণ গুণ কাক বোলে? এটা উদাহৰণ দিয়া।

গৌণ গুণ কাকে বনে? একটি উদাহৰণ দাও।

গেজেরারি গুন মাখৌ বুজে? মোনসে বিদিন্থি হো?

12. Define Hypothesis.

2

প্রকল্পৰ সংজ্ঞা দিয়া।

প্রকল্পের সংজ্ঞা দাও।

সান মোনদাংথিনি বুংফুরলু হো।

Or / নাইবা / অথবা / এবা

Give an example of Hypothesis concerning collection.

2

পারিপার্শ্বিক সংস্থিতি সম্পর্কীয় প্রকল্পৰ এটি উদাহৰণ দিয়া।

পারিপার্শ্বিক সংস্থিতি সম্পর্কীয় প্রকল্পের একটি উদাহৰণ দাও।

থাসারি সাজায়নায় সোমোন্দোনি সান মোনদাংথিনি মোনসে বিদিন্থি হো।

13. Give a concrete example of Method of Agreement and Difference.

2

মিশ্র অম্বয়ী-ব্যতিরেকী পদ্ধতিৰ এটি বাস্তব উদাহৰণ দিয়া।

মিশ্র অম্বয়ী-ব্যতিরেকী পদ্ধতিৰ একটি বাস্তব উদাহৰণ দাও।

গোৰোবথা আরো ফাৰাগাথি আদবনি মোনসে মোগথাভারি বিদিন্থি হো।

14. Write *any four* characteristics of Analogy.

4

সাদৃশ্যমূলক অনুমানৰ যিকোনো চাৰিটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

সাদৃশ্যমূলক অনুমানৰ যে-কোনো চাৰিটা বৈশিষ্ট্য লেখো।

মহৰসেনি জায়খিজায়া মোনব্রৈ আখুথাই লির।

Or / নাইবা / অথবা / एबा

Define Bad Analogy with an example.

2+2=4

এটা উদাহৰণসহ দুঃসাদৃশ্যানুমানৰ সংজ্ঞা দিয়া।

একটি উদাহৰণসহ অসৎ সাদৃশ্যানুমানৰ সংজ্ঞা দাও।

মোনসে বিদিন্থিজোঁ গাজি মহৰসেনি বুঁফুরলু হো।

15. Distinguish between 'Hypothesis concerning agent' and 'Hypothesis concerning law'.

4

‘কৰ্তা সম্পৰ্কীয় প্ৰকল্প’ আৰু ‘নিয়ম সম্পৰ্কীয় প্ৰকল্প’ৰ মাজত পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা।

‘প্ৰতিনিধি সম্পৰ্কীয় প্ৰকল্প’ এবং ‘নিয়ম সম্পৰ্কীয় প্ৰকল্প’ৰ মध्ये পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰো।

থান্দৈ সোমোন্দোনি সান মোনদাংথি আরো आयेन सোमोन्दोनि सान मोनदांथिनि गेजेराव फाराग दिहुन।

16. Write a short note on Non-moral action.

4

অ-নৈতিক ক্ৰিয়াৰ ওপৰত এটি চমু টোকা লিখা।

অনৈতিক ক্ৰিয়াৰ উপৰে একটি সংক্ষিপ্ত টীকা লেখো।

आखल सोमोन्दै नडि हाबानि सायाव सुंद' बेखेवथि लिर।

Is Ethics a practical science ? Explain briefly.

4

নীতিবিজ্ঞান প্রায়োগিক বিজ্ঞান হয় নে? চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

নীতিবিজ্ঞান কি প্রায়োগিক বিজ্ঞান? সংক্ষেপে ব্যাখ্যা কৰো।

বোসোন বিগিয়ানা বাহায বিগিয়ান নংগৌ না? সুন্দ'যৈ বেখ্বেব।

17. State four characteristics of observation.

4

নিৰীক্ষণৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

নিৰীক্ষণৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰো।

নোজোৱা হোৱাৰ মোনৰৈ আখুথাই মখ'।

18. 'Esse est percipi' — Explain briefly the statement.

4

'অস্তিত্ব প্রত্যক্ষ নিৰ্ভৰ' — কথাষাৰ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

'অস্তিত্ব প্রত্যক্ষ-নিৰ্ভৰ' — উক্তিটি সংক্ষেপে ব্যাখ্যা কৰো।

'মুৱানি থাথাইথিয়া মোনদাংথিনি সায়াব সোনাৱনায' — বাথ্ৰা খোন্দোখৌ সুন্দ'যৈ বেখ্বেব।

19. Write any four definitions of Religion.

4

ধৰ্মৰ যিকোনো চাৰিটা সংজ্ঞা লিখা।

ধৰ্মৰ যে-কোনো চাৰিটা সংজ্ঞা লেখো।

দোহোৱোমনি জাযখিৰজায়া মোনৰৈ বুংফুলু লিৱ।

Or / নাইবা / অথবা / এবা

'Morality is the source of religion' — Discuss this view.

4

'নৈতিকতাই ধর্মৰ উৎস' — এই মতটো আলোচনা কৰা।

'নৈতিকতাই ধর্মের উৎস' — এই মতটি আলোচনা কৰো।

'बोसोन ख्रान्थिया दोहोरोमनि फुंखा' — बे बुंथिख्रौ सावराय।

20. Write *any four* characteristics of Scientific Realism.

4

বৈজ্ঞানিক বাস্তববাদৰ যিকোনো চাৰিটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

বৈজ্ঞানিক বাস্তববাদের যে-কোনো চারটি বৈশিষ্ট্য লেখো।

बिगियानारि मोगथां ख्रान्थिनि जायख्रिजाया मोनन्रै आखुथाइ लिर।

21. State two advantages and two disadvantages of Method of Agreement. 2+2=4

অঘয়ী পদ্ধতিৰ দুটা সুবিধা আৰু দুটা অসুবিধা উল্লেখ কৰা।

অঘয়ী পদ্ধতিৰ দুটি সুবিধা এবং দুটি অসুবিধা উল্লেখ কৰো।

गोरोबथा आदबनि मोनन्रै खाबु आरो मोनन्रै असुबिदाख्रौ मख्र'।

Or / নাইবা / অথবা / এবা

What is 'practical imperfection' of the Method of Agreement?

4

অঘয়ী পদ্ধতিৰ 'ব্যৱহাৰিক অপূৰ্ণতা' কি?

অঘয়ী পদ্ধতিৰ 'ব্যবহারিক অপূর্ণতা' की?

गोरोबथा आदबनि 'बाहायथियारि आबुंथि गैयि'या मा?

22. How does Hegel describe the nature of the Absolute?

4

হেগেলে পরমসত্ত্বাৰ স্বৰূপ কিদৰে ব্যাখ্যা কৰিছে?

হেগেল পরমসত্ত্বাৰ স্বৰূপ কীভাবে ব্যাখ্যা কৰেছেন?

হেগেলআ জোৰথা আদ 'শব্দাদনি মৱরখৌ মাৰৌৰে বেখ্বেবদৌ?

23. What is 'Moksa', according to Indian Philosophy? What are the three paths to attain 'Moksa'?

2+2=4

ভাৰতীয় দৰ্শন অনুযায়ী 'মোক্ষ' কি? 'মোক্ষ' লাভৰ তিনিটা পথ বা মাৰ্গ কি কি?

ভাৰতীয় দৰ্শন অনুযায়ী 'মোক্ষ' কী? 'মোক্ষ' লাভের তিনটি পথ বা মাৰ্গ কী কী?

ভাৰতীয়াৰ সান্থৌ আদিত্যৈ মক্ষ'আ মা? মক্ষ' মৌননাথনি মৌনথাম লামায়া মা মা?

Or / নাইবা / অথবা / এবা

Explain the concept of 'Artha' as Purusartha.

4

পুৰুষাৰ্থ হিচাপে 'অৰ্থ'ৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা।

পুৰুষাৰ্থ হিসেবে 'অৰ্থ'-এৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰো।

পুৰুষাৰ্থ হিসাবে 'অৰ্থ'নি সানদাংথিখৌ বেখ্বেব।

24. Define Scientific Induction and state its characteristics.

1+5=6

বৈজ্ঞানিক আগমনৰ সংজ্ঞা দিয়া আৰু ইয়াৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ উল্লেখ কৰা।

বৈজ্ঞানিক আগমনের সংজ্ঞা দাও এবং এর বৈশিষ্ট্যসমূহ উল্লেখ কৰো।

বিগিয়ানারি দাজাবথাইনি, বুংফুরলু হৌ আরৌ বৈনি আখুথাইফোরখৌ মখ্ৰ'।

Or / নাইবা / অথবা / এবা

What do you mean by Inductive Inference? State the differences between Inductive inference and Deductive inference. 1+5=6

আগমন অনুমান বুলিলে কি বুজা? আগমন অনুমান আৰু নিগমন অনুমানৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ উল্লেখ কৰা।

আগমন অনুমান বলতে তুমি কী বোৰো? আগমন অনুমান এবং নিগমন অনুমানের মধ্যে পাৰ্থক্যসমূহ উল্লেখ কৰো।

দাজাৰথাই অনুমান বুজোব্লা মা বুজियो? दাজाबथाई अनुमान आरो दानख'थाई अनुमाननि गेजेरनि फारागफोरखौ मख'।

25. Define cause. Write the qualitative and quantitative marks of cause. 1+5=6

কাৰণৰ সংজ্ঞা দিয়া। কাৰণৰ গুণগত আৰু পৰিমাণগত লক্ষণবোৰ লিখা।

কাৰণৰ সংজ্ঞা দাও। কাৰণৰ গুণগত এবং পৰিমাণগত লক্ষণগুলি লেখো।

जाहोननि बुंफुरलु हो। जाहोननि गुनगोनां आरो अनजिमानि सिन आखुफोरखौ लिर।

Or / নাইবা / অথবা / এবা

Discuss the fallacies of observation. 6

পৰ্যবেক্ষণৰ দোষসমূহ আলোচনা কৰা।

পৰ্যবেক্ষণৰ দোষসমূহ আলোচনা কৰো।

नोजोर होनायनि गोरोनथिफोरखौ सावराय।

26. Explain the nature of Hypothesis with suitable examples.

6

উপযুক্ত উদাহৰণৰ সহায়ত প্ৰকল্পৰ প্ৰকৃতি ব্যাখ্যা কৰা।

উপযুক্ত উদাহৰণেৰে সাহায্যে প্ৰকল্পেৰ প্ৰকৃতি ব্যাখ্যা কৰো।

আৰজাথাব বিদিনিথিনি হেফাজাবাব সান মোনদাংথিনি আখুথাইখৌ বেখেব।

Or / নাইবা / অথবা / এবা

What, according to Stebbing, are the different kinds of Hypothesis?
Discuss.

6

ষ্টেবিঙৰ মতে প্ৰকল্পৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰবোৰ কি কি? আলোচনা কৰা।

ষ্টেবিঙেৰ মতে প্ৰকল্পেৰ বিভিন্ন ধৰনগুলি কী কী? আলোচনা কৰো।

ষ্টেবিজনি আদিব্লা সান-মোন্দাংথিনি গুবুন-গুবুন রোখোমফোৰা মা মা? সাবায়।

27. Explain the Method of Difference with concrete example.

6

বাস্তৱ উদাহৰণসহ ব্যতিৰেকী পদ্ধতিৰ ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

বাস্তৱ উদাহৰণসহ ব্যতিৰেকী পদ্ধতি ব্যাখ্যা কৰো।

মোগথাজ্জরি বিদিনিথিজোঁ ফাৰাগথি আদবনি বেখেবনায় হো।

Or / নাইবা / অথবা / এবা

Write a note on the Method of Con-comitant variation.

6

সহ-পৰিবৰ্তন প্ৰণালীৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

সহ-পৰিবৰ্তন প্ৰণালীৰ উপৰে একাটি টীকা লেখো।

লোগো সোলায়থাই আদবনি সায়াব মোনসে ৰেবসুঁ লিৰ।

— x —